

barátom görcsös öklében feküdt
a kékszemű b. ferenc ma odaát valószínűleg
az antinómiák értelméről tárgyal dosztojevszkij poézisében
fehér ferencről és heller ágnesről
beszél marcuse-ról és az egydimenziós emberről
s fejből szavalva
hol magyarul hol fordításban attilát sándort endrét miklóst
megesküszik rá hogy minden filozófus költő
keresztje fölött a magányos és összegörnyedő
kis alkony egyetlen igaz beszélőtársa
nem hagyja magára

LANTOS LÁSZLÓ fordításai

LENGYEL ZOLTÁN

Variációs gyakorlatok egyetlen témára

(részlet)

- var. 1.** *Mostanság túl pontosan járnak az évszakok s ez bennem olyan fajta bizonytalanságot kelt, mint a rendszeres hajnali ébredés: széthúzom a hideg sötétség függönyét s várom, hogy megemeljen valami, hogy végre eljőjjön az a pontatlan, sietős pillanat, ami végigjárhatatlan nyomot húz, innen az ablak előtti tértől talán egészen a Boszporusz partjáig vagy csak elindul céltalan, hogy pár percig nyomon követhessem, hogy ez a reggel is más legyen, némábban forduljak ki a Boszporusz partjára nyíló ajtón, s elnézzek feléd, ahogy egy pontatlan, sietős pillanat végeláthatatlan nyomot húz egész az ablakodig, amely mögött megpattant az éj sötét, öntött üvege s a hajnal mindkét szárnyát kinyitod a világra, a világra, amelyben már egyetlen évszak sem a tiéd.*
- var. 2.** *Az idő meg csak osztódik érthetetlen céllal fényre meg sötétre; ezt is te akartad, hogy tanuljam meg végre megosztani a dolgokat, mert darabjaiban minden könnyebb lesz, s majd meglátom mennyivel egyszerűbb, ha érthető közökre osztom a távolságot, amit egykor még egynék éreztünk, s mondhattam bármit, már egészében közöttünk volt; hány és hány távolság középpontjában élhetsz? mint aki mindig indul minden felé, de hidd el, az idő minden cél nélkül osztódik fényre meg sötétre, ahogy te is megérkezel majd s mögötted a tegnáp*

*árnyékai járnak, ahogy valóban semmi nem
változhat, csak minden cél nélkül
szükséged lesz a fényre meg a sötétre*

var. 3. *Ma hajnalban elindultak a vonatok;
s jó volt reggel a furcsa idegenség, ahogy az
ablakba állítottak a fák meg az emberek, akik
tudtom nélkül is ellepték az utcát, s most hihe-
tetlen biztonsággal helyezik egyik lábukat a másik
elő; ablakba állított ez a hóesés, ez a fakó zápor,
ami most másoknak és másokért esik: mindjárt felkel
a Nap — ezt nem láthatod onnan, még akkor sem, ha körbe-
sétálva itt a mesterségesen fűtött szobában, hangosan
olvasni kezdem az elejétől, de úgy, mintha igazán a
legeleje lenne valaminek vagy valakinek, nem is tudom:
nehéz megválasztani egy nyelven belüli
törvénykezés eszközeit, de biztos ott is esik, ott is a
fák meg az emberek, és már fel is kelt a Nap.
pedig hajnalban elindultak a vonatok.*

var. 4. *És majd szólni fogok, hiszen erre mondhatom:
a dolgom; igen a dolgom, hogy bármikor
elhítessem akár magammal is azokat az ismeretlen
történeteket, amelyekbe minden reggel vagy a
nap tetsző fordulatában indulok, hogy ezzel is
éltesselek, de egyedül magamnak, mert elviselhetetlen
lenne, hogy másoknak is élj, úgy, mint azok a
furcsa madarak, kik nem pusztulnak el soha,
nem maradnak elfeküdve már végképp érinthetetlenül,
egyszerűen belevésznek az ég kék vásznába, hogy
soha ne legyen semmi az utolsó, hogy
bármikor hasonlíthassalak, hogy minden reggel újra
ébresszelek; csak egy kicsit élj,
csak egészen véletlen _____*

var. 5. *... igen, vers ez is, ahogy egyre könnyebb az „ahogy”, a
„lehet” s talán a „mégis”, vagy egyszerűen csak
megválaszolatlanul fogadom / inkább megválaszolatlanul
adom mindazt, ami itt: „ahogy”, „lehet” és
„mégis”; pedig az egyenlőség mindig félelmetes, s hogy
lesz most itt minden ugyanaz, mikor a sor sort ér
és egyáltalán: miféle társalgás ez?
— miben közelebb jut minden, mi csak elmúlt,
elsírja magát a bolond s megvigasztalódik a
király: Hát lásd! bölcsebb lett a történet is,
fogadd úgy, mint ki hirtelen magára marad
két sor között s tűnődik megvádolhatóanul:
hogy vers lett ez is s gyorsan egy ablakba húzódik,
hiszen odakint ott: az „ahogy” vagy csak a „lehet”,
de pontosan érzi maga körül, hogy: „mégis”.*